

Windows 10

A rendszer alkalmazása

Dr. Pétery Kristóf

Merca**tor**
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Pétery Dorottya
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-365-475-0

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2015
© Mercator Stúdió, 2015

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
T/F: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	4
A Windows 10 felhasználói	6
Felhasználói profilállomány	10
Csoportok és jogosultságok	11
A felhasználók csoportba sorolása	13
Új csoport létrehozása	15
Felhasználóadat-módosítás	16
Felhasználó átnevezése	18
Saját adataink módosítása	19
Felhasználók törlése	21
Felhasználóváltás, kijelentkezés	22
Bővebben a jogosultságokról	23
Bejelentkezés szabályozása	32
Jelszóházi rend	33
Fiókjárolási házi rend	36
Naplórend	37
Egyéb biztonsági beállítások	39
Családbiztonsági beállítások	48
Programok futtatása	50
Egyidejű programvégrehajtások	50
A programok indítása	51
A 16 bites Windows programok futtatása	62
MS-DOS programok futtatása	64
A Start parancs használata	67
Váltás a futó programok között	69
A Feladatkezelő használata	71
Virtuális asztalok	75
Az Értesítési központ	77
A személyi asszisztens	78
A munkaállomás lezárása	79

ELŐSZÓ

A Windows 10 operációs rendszer használata során alkalmazói programokat indítunk, kapcsolatokat hozunk létre a hálózaton elérhető eszközökkel és más felhasználókkal, és igyekszünk minél többet az operációs rendszer erőforrásaiból magunk számára lekötni... Ez a kötet ebben nyújt segítséget.

Ez az operációs rendszer is több felhasználós, azaz a megfelelő adat- és programvédelem kialakításához hozzátartozik a felhasználó-adatbázis, a felhasználói fiókok kialakítása, a felhasználók bejelentkezési nevének rögzítése, a csak az illetékes felhasználók hozzáférését biztosító jelszó beállítása, illetve számos egyéni testreszabási beállítás rögzítése. Ez azt jelenti, hogy minden, a Windows 10 alatt működő számítógép saját nyilvántartást vezet a gépet valamilyen joggal felhasználó személyekről.

Akik nem szerepelnek ebben a felhasználó-adatbázisban, azok nem jelentkezhetnek be, nem használhatják a gépet. Az operációs rendszer ugyanis a bejelentkezés során ellenőrzi, hogy a megadott felhasználónév szerepel-e a felhasználó-adatbázisban, illetve, hogy a begépelte jelszó megfelel-e a felhasználó által korábban rögzítetttel. Minden felhasználó (*User*) akár több néven is szerepelhet a felhasználó-adatbázisban. A felhasználók eltérő jogokkal rendelkezhetnek. A felhasználók az alkalmazható jogok alapján csoportosíthatók. A rendszergazda (*Administrators*) csoport tagjai különleges jogokkal rendelkeznek, így új felhasználókat vehetnek fel az adatbázisba, módosíthatják a korábban felvett felhasználók jogait vagy a Windows 10 telepített összetevőit. Egyes felhasználói programok is megkövetelik a rendszergazdai szintű telepítést. A saját felhasználói jelszó beállításán kívül – amelyet minden felhasználó alkalmazhat – ismertetjük az adminisztrátorok csoportjába tartozó felhasználók lehetőségeit is.

A könyv rengeteg illusztrációt tartalmaz. Lehet, hogy ez „illetlen” dolog egy e-book esetében, ahol a fájl méret ezzel járó növekedése megnehezíti a könyv terjesztését, forgalmazását, azaz nehézkessé teszi a letöltést az internetről. A „túlillusztráltságra” azonban elfo-

gadható magyarázatot ad, hogy amíg a Windows 10 magyar nyelvű változata mellett elkészítjük az angol nyelvű változatot használók számára szolgáló ismertetést, használható anyagot akartunk adni a magyartól eltérő nyelvi változatok felhasználói kezébe is. A különféle lokalizált változatok képernyőképei ugyanis egymás ikertestvérei, így a magyar nyelvű képernyők üzenetei hasznosan értelmezhetők a más nyelvi változatok magyar nyelvű felhasználói számára is.

A könyv terjedelmének csökkentése, a könnyebb kezelhetőség és az ármérséklés érdekében a fontosabb fejezeteket önálló kötetekben is megjelentetjük. Így a felhasználónak elegendő csak a számára érdekes állományokat letölteni, megvásárolni. A teljes kötet könyvsorozatként vagy „*Windows 10 Biblia*” néven is beszerezhető. A „*Biblia*” kifejezéssel a legteljesebb kiadásra, illetve arra utalunk, hogy csak ebben a kötetben egy olyan kiegészítést is közreadunk, amelyet a többi kötet nem tartalmaz. Éspedig a kötet végén összefoglaljuk a hasznos webhelyeket. Ebben a linkgyűjteményben olyan webhelyekre mutató hivatkozásokat találunk, amelyekre értékes tartalomhoz, segéd- és oktatóanyagokhoz, segédprogramokhoz, fórumokhoz juthatnak, ehhez elegendő a megfelelő hivatkozásra kattintani.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2015. augusztus

Köszönettel

a szerző.

A Windows 10 felhasználói

A fejezet felhasználókkal foglalkozó további részeiben megjelenő lehetőségeket akkor használhatjuk ki, ha Rendszergazda néven (vegyis a rendszergazda fiókba) jelentkezünk be, vagy ilyen jogokkal rendelkezünk, azaz tagjai vagyunk a *Rendszergazdák* csoportnak. Ha nem így tennénk, akkor bizonyos műveletek esetén a Windows kéri a rendszergazdai jelszót. A biztonság érdekében nem tanácsos állandóan rendszergazdaként használni a gépet (mert ilyenkor a kártékony programok elméletileg jobban hozzáférhetnek a jelszavakhoz), ezért vezették be ezt a rendszert, hogy általános jogú felhasználóként használjuk a rendszert, csak amikor szükséges, akkor, az adott művelet végrehajtásához adjuk meg a rendszergazda jelszavát.

Az adminisztrátorok által új felhasználók felvételére, a felhasználó-adatbázisban szereplő felhasználók adatainak menedzselésére használható alkalmazás a jobb egérgombbal megjeleníthető Start menüben a **Vezérlőpult** ▶ **Felhasználói fiókok** ▶ **Másik fiók kezelése** útvonalon található.

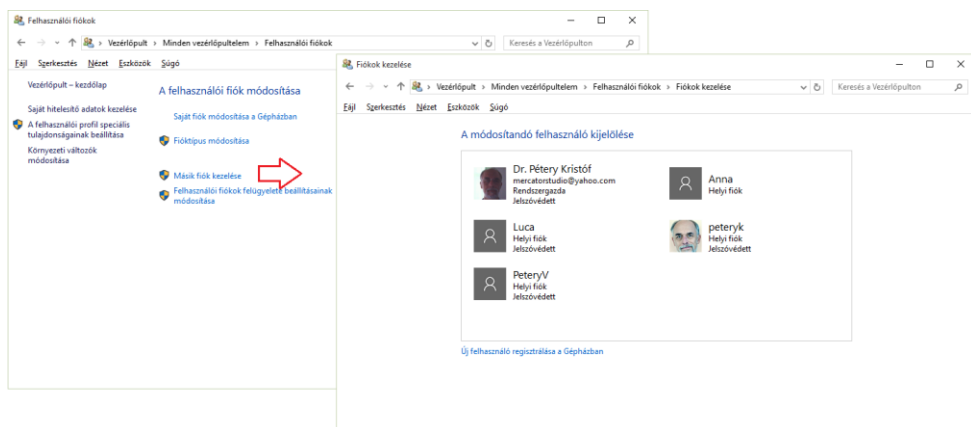
Egyszerűbb beállítási lehetőségeket találunk a Start menüben a **Gépház** ▶ **Fiókok** útvonalon.

Az operációs rendszer telepítője mindenképpen tagja a Rendszergazdák csoportnak. Amíg nem hozunk létre felhasználókat, csak rendszergazdaként, ebbe az először létrejött fiókba jelentkezhetünk be. Így a segédprogrammal felvehetünk új felhasználókat, módosíthatjuk a felhasználók adatait, bejelentkezési lehetőségeit, jogaikat, jelszavuk biztonsági beállításait, törölhetünk felhasználókat az adatbázisból, csoportokat képezhetünk a felhasználókból, a csoportok között mozgathatjuk a felhasználókat, beállíthatjuk a naplózandó tevékenységeket.

Ha nem rendszergazdaként jelentkezünk be, akkor csak a felhasználók listáját nézhetjük át, az adatbázis adatain nem módosíthatunk. Amikor az általános jogú felhasználók indítják a **Felhasználói fiókok** alkalmazást, akkor a rendszer megkérdezi a *Rendszergazda*, illetve más felajánlott, a *Rendszergazda csoportba* tartozó felhasználónévhez tartozó jelszót. Ha ezt tudjuk, akkor nem szük-

séges rendszergazdaként bejelentkezni. A Windows 10 az összes olyan beállítást, amelyhez a rendszergazda jelszava vagy rendszergazdai bejelentkezés szükséges, az ikonnal jelzi a vezérlőpult ablakában, vagy egyes párbeszédpanelek ilyen utasításokat végrehajtó hivatkozásai előtt, valamint gomb feliratain.

A következőkben általában a rendszergazdai bejelentkezés után használható parancsokat, képernyőképeket mutatjuk be, az általános jogú felhasználók ennél szűkebb lehetőséggel rendelkeznek, ami megjelenik abban is, hogy a számukra nem elérhető parancsok olykor meg sem jelennek a vezérlőpult ablakaiban, a megjelenőket pedig a Windows 10 rendszer a fentebb bemutatott ikonnal jelzi.

A Felhasználói fiókok kezelése ablak

A **Felhasználói fiókok** parancs kiadását a **Fiókok kezelése** ablak megjelenése követi (lásd az ábrát). A párbeszédpanel felső részében a felhasználók választott képe, neve és legfőbb tulajdonságaik (csoporttagság) figyelhetők meg.

Az ablak alsó részében találjuk az **Új felhasználó regisztrálása a Gépházban** hivatkozást, amellyel normál vagy rendszergazdai jogokkal új felhasználót léptethetünk a rendszerbe.

A **Felhasználói fiókok** paranccsal azonnal a gép fő, rendszergazdai jogokkal rendelkező fiókjának beállításait megjelenítő ablakra lépünk, a többi felhasználóra jellemző adatokat egyenként, külön, az adott felhasználó nevére, képére mért kettős kattintás után nézhetjük meg: